

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Mejelenik **1. ádás vasárnap.**

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

OBLÁT KÁROLY.

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám.

Hirdetések árszabály szerint számítottak; többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlter sora 30 fillér

Zichy János gróf.

Minél jobban közeledik a nyári szezon, annál izzóbb a hangulat és annál fojtóbb az atmoszféra. Viharokat és nagy háboruságokat jeleznek a politikai időjósok.

A látóhatáron sűrű tömegekben bontakoznak a klerikalizmus sötét felhői, de a radikálizmusnak mennydörgéstől kísért villámlásai is mind gyakrabban végig cikáznak a horizonton.

A reakciós és radikális áramlatoknak ezen első komoly összeütközésével egyidejűleg kerül tárgyalás alá a parlamentben az évtizedek óta szinte megoldhatatlannak tartott véderőreform. A háttérben pedig már is előre veti árnyékát a választójogi reform, a melynek megoldását kitolni és újból elodázní teljes lehetetlenség.

Klerikalizmus és radikálizmus mérkőzése, a katonai javaslatok napirendre tüzése és a választójogi reform okozta izgalom ezek azok a nagy kérdések, a melyeknek miként való megoldásától függ az ország jövőbeli sorsa.

Legaktuálisabb ezek közül a harcok klerikalizmus ügye. Nemcsak azért, mivel a mult vasárnap lezajlott vigadóbeli meetingen az antiszemitizmus és a felekezeti türelmelenség a liberalizmusnak és a felekezeti békének nyíltan hadat üzent, hanem mert a kultuszárának a parlamenti megvitatása mindkét részének legjobb alkalmul szolgál az erők mérkőzésére.

A klerikalizmus, ki akarván használni azt a konzervatív áramlatot, mely Tisza István gróf politikai és publicisztikai tevékenysége nyomán magával ragadta a régi liberális tábornak igen jelenlény részét, vakmerő támadásra készültek a meggyengült liberális-radikális irányzat ellen. Igaz, hogy Tisza Istvának éppenséggel nem az volt a célja, hogy nemesebb intenciókat szolgáló agitálásával a klerikalizmus és a néppárt érdekeit szolgálja, de mivel a Rakovszky Istvánok és a Zboray Miklósook sohasem voltak finnyások a politikai törekvéseiket szolgáló eszközök megválogatásában, a néppártiak csakhamar kisa-

játítani iparkodtak a Tisza által elért eredményeket. S annak a politikai illojalitásnak, mely kezdettől fogva a néppárt egyik legjellemzőbb sajátossága volt, tudható be az is, hogy ez a párt osztentative helyeselt Zichy János teki programbeszédének, holott mindenki tudja, hogy a néppárt engesztelhetetlen gyűlölséggel viseltetik a vallás- és közoktatásügyi miniszter személye iránt.

A nemzeti munkapártban már régebben észrevették a néppárti ravaszkodást. S ennek a körülménynek tudható be az is, hogy azon a munkapárti értekezleten, a melyen a kultuszárcaát megvitatlák, a legerélyebb visszautalításban részesültek azok a reakciós törekvések, a melyek felekezeti harcok színhelyévé akarták tenni ezt az országot.

Azde kétségtelen, hogy a nagymérvben megindult társadalmi, kulturális és felekezeti harcok közepette legnehezebb Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternek a helyzete. Zichy János humanizmusa, pártatlansága és minden felekezeti elfogultságtól való mentessége felül áll ugyan minden kételyen, de az a körülmény, hogy valamikor a néppárt tagja és vezére volt, valamint az is, hogy a klerikalizmus hajlamu Apponyinak a közvetlen utódja a miniszterségben, a radikálisabb körökben látható bizalmatlanságot keltett a személye iránt. Ez a bizalmatlanság pedig! annál indokolatlanabb, mivel ez a nemeszrészű és a közügyeket mindig eleváltabb szempontból néző államférfiu nemcsak hamarosan hátat fordított a néppártnak, hanem abban is nagy része volt, hogy a katolikus klérus és a mérvadó katolikus körök teljesen elfordultak ettől a demagóg fegyverekkel dolgozó, s mégis reakciós párttól.

Igaz, hogy nagyrészt programbeszédében kevésbé erélyesen kelt ki a nemzeti egységet megrontó, a felekezeti békét megméltelyező klerikalizmus tendenciáit ellen, mint a mily határozottan állást foglalt az ultramodern és ultraradikális törekvések ellen, de mindenki tudja, hogy a miniszternek ezuttal főleg

a kormány helyzetét kellett respektálni, a mely arra készletli a kabinet minden egyes tagját, hogy lehetőleg tartózkodjanak minden olyan lépéstől és nyilatkozattól, mely most, a véderőjavaslatok parlamenti elintézése előtt felesleges bonyodalmakat idézhetne elő a parlamentben vagy esetleg magában a kormányzó pártban, is.

Egyébként is úgy vagyunk értesülve, hogy Zichy gróf a vita folyamán még egyszer fel fog szólni s aligha tévedünk abbéli föltevésünkben, hogy második felszólalásában olyanokat is fog mondani, a melyeket a néppárt kevésbé zajosan fog meglatpsolni, mint a miniszter elő beszédjét.

Ep azért előre is figyelmeztetjük a radikálisokat, hogy tartózkodjanak minden túlzástól, nehogy túllőve a célon, újból alkalmat nyujtsanak a klerikalizmusnak arra, hogy a radikálizmussal szemben védelmükbe vehessék a megtám dott minisztert.

A kultuszárca befejezése után a politika világ és a ország oszlatlan figyelme a katonai javaslatok felé fog irányulni. Reméljük és hisszük, hogy ezek a javaslatok hamarabb fognak (örvényszerőre emelkedni, mintsem azt a már régebben hangoztatott obstrukciós hírek után hinni lehetett.

Vajjon kinek volna bátorsága megobstruálni azokat a javaslatokat, a melyek nemcsak a kétéves szolgálatot biztosítják fainknak, testvéreinknek, hanem adminisztratív és népjóléti vonatkozásaikban valósággal áldások a népnek.

Ezenkívül pedig a magyar nyelv a katonai perrendtartás segélyével bevonul ezuttal olyan területre is, a melyen teljesen ismeretlen volt eddigelő nyelvünk uralma és szuverenitása.

Nagy fáradságába s igen nagy küzdelmekbe került Khuen-Hédervár y miniszterelnöknek, valamint Hazai Samu honvédelmi miniszternek s nem csekély mértékben Székely Ferenc igazságügyi miniszternek is, a míg ezeket az eredményeket el tudták érni és azokat kitudták vivni.

Balga ember s elvakult hazafi lenne

Zacherlin
de csakis üvegekben ahol plakátok kifüggesztve

tehát az, a ki újból kockáztatni akarná a nagy nehezen kivívott eredményeket.

Azonkívül pedig teljesen érthetetlen s semmivel sem indokolható az olyan taktika, mely arra törekszik, hogy a véderőjavaslatok sorsa összegabalyítás-sék a választójogi reformmal. Ellenkezőleg mennél előbb el kell intézni a véderőjavaslatokat, hogy a választójogi reform napirendre tűzésének ne legyen többé semmi akadály.

sz. s.

Vojnits István báró ünneplése.

Szabadka város közgyűlése Törley Gyula és társai indítványára egyhangúlag üdvözölte Vojnits István báró országgyűlési képviselőt abból az alkalomból, hogy a király titkos tanácsossá nevezte ki. Az üdvözölést a városi tanács aranylapra ültette, amely csüörtökön adott át a törvényhatósági bizottság a szülőltének, Vojnits István bárónak. Két-százötven bizottsági tag, élükön Purgly Sándor dr. főispán, Biró Károly dr. királyi tanácsos polgármester, Vojnich Sándor és Janiga János dr. országgyűlési képviselő, jelentek meg Vojnits báró lakásán. Biró Károly dr. polgármester nyújtotta át a városnak aranyba véselt üdvözlését, lendületes beszédben emelve ki az örömet és büszkeséget, amely a szabadkaikat Vojnits báró legfelsőbb kitüntetésébe alkalmából ellőllötte.

Báró Vojnits István egyik legtitiztább óráját élhette csüörtökön. Azon a lelki megnyugvason kívül, a mi szülőváros nagy szeretete hozott neki, abban a kiválasztottnak megadott boldogságban is lehetett része, a mit egy áldásos és emberbaráti munkában eltöltött férfitársának a legszebb jutalma: egy nyolcvanegy éves, jóságos arcu matróna nyolcvanegy éves lelkészt jelenté.

Vojnits báró a következő beszéddel köszönte meg az üdvözölést:

Mélyen tisztelt uraim! Engedjék meg, hogy a mikor a törvényhatósági bizottság és a város közönsége üdvözölést és a nagyrebecsült polgármester ur hozzám intézett meleg szavait megköszönöm, azt a jogot arrogáljam magamnak, hogy közvetlenséggel így szólithassam önöket: igen tisztelt barátaim! Meghatódottsággal, hállával és köszönettel veszem a város törvényhatóságának és közönségének ama kitüntetését, spontán és jóindulattal megnyilatkozását, amelylyel engem akkor, amikor a legfelsőbb kegy a titkos tanácsossággal kitüntettet, üdvözölt. Jól tudom, hogy az ilyen kitüntetés nem egyedül a személynek szól, hanem egyuttal mindazoknak, akik az ő útját jóindulattal, szeretettel egyengették; szól az minden egyes barátomnak, minden jóindulatu embernek, aki tőle telhetőleg iparkodott elháritani az akadályokat annak az útból, akiben fölismerete a szorgalmat és tehetséget, hogy ennek a városnak, ennek a megyének tőle telhetőleg szolgálatára lehet. Amikor ezt megköszönöm, engedjék meg, hogy ennek a kitüntetésnek egy részét önökre is át-hárítsam.

Kedves barátaim! Szeretett polgármesterünk kitüntetés szavaiban engem nemcsak mint az országos közügyeknek, hanem egyuttal a lojális érdekeknek egyik támaszát és előmozdítóját s e városnak

szülőltét is üdvözölt. Ez az, ami legnagyobb önzérettel tölti el keblemet. (Zajos taps.) Mindannyiunk működése egy nyitott lap és így nem tagadhatom el, hogy mint bizalmi közeg én szintén részt vettem e város ügyeinek vezetésében. És én arra a tudatra jutottam, hogy ennek a városnak a közönsége, ha mindjárt itt-ott ellentéteket is lát a fennálló irányok és a maga nézete között, mindig rokonszenvvél és szeretettel vette körül azokat, akik a város ügyeit intézték. Az én szerepem olyan szerep volt, mint azé a gyermeke, aki még szülőinek szárnyai alatt működik. A szülő, ha meg is inti gyermekét, ez mindig szeretetből fakad. En mint e város fia, a legjobb meggyőződés szerint törekedtem a város felvirágoztatását elérni. Természetes, hogy azok, akik akkor a város vezetői voltak, nem egyszer iparkodtak az én tendenciámat jobb irányba terelni. Sohasé tekintettem ezt másnak, mint annak a szeretetnek, amelyet városunk iránt ők is éreznek. En ezt mindig köszönettel vettem és a mai nap a legjobban bizonyítja, hogy nézeteltérés lehetett ugyan közöttünk, de abban mindig egyek voltunk, hogy e város fejlődjék és felvirágozzon. (Eljenzés.) Amikor önöknek ismétleten megköszönöm szives figyelmességüket, engedjék meg, hogy egyet örömmel és büszkeséggel konstátálhassak. Ez az, hogy ennek a városnak a közönsége, törvényhatósági bizottságának tagjai — ha mindjárt politikai párt, elv és irány szempontjából más más nézőpontból figyelik is meg az ügyeket, — az mindig meg van bennük, hogy a vezetők tiszta intencióiról, legjobb indulatáról meg vannak győződve és tudják, hogy vallásfelekezet, nemzetiség és vagyonkülönbség nélkül minden embernek csak előrehaladását iparkodnak szolgálni.

Ellentéteket lehetnek, de amikor egy-egy kérdés kialakult, mikor már megtörtént az érvek harca, akkor feltréve minden más gondolatot, mindannyian egyek vagyunk, hogy a jónak vélt célt és irányt el is érjük. (Lelkes éljenzés.) Mikor arra kérem önöket, hogy ajándékközzanak meg engem továbbra is rokonszenvvéllel, hogy tiszteljenek meg bizalmukkal minden egyes kérdésben, amely e város szellemi és anyagi felvirágoztatását célozza, ígérem önöknek, hogy ezt az emléklapot mindenkor klenódiúmként fogom megőrizni, mely azt a kötelességet élelki lelkembe, hogy ennek a városnak fejlesztésére, előmozdítására szerény tehetségem szerint közreműködjem. Köszönöm megjelenésüket s kérem önöket, adják át küldőiknek is hállamat és közönetemet. (Hosszas éljenzés és taps)

Az éljenzés elhangzása után báró Vojnits megvendégelte a bizottsági tagokat. Négy teremben voltak felállítva a dusan megrakott fehér asztalok és most már a kiváló magyar házigazda szeretetreméltósága bilincselte le a vendégsereget. A vendéglátás közben dr. Purgly Sándor főispán megragadó szavakban köszöntötte fel a ház urnőjét: özvegy Vojnits Lukácsné nagyasszonyt.

A zombori állami főgimnázium tanárai a kongregációk ellen.

A zombori állami főgimnázium nem katolikus tanárai hangos és erélyes szót emelnek az ellen, hogy a magyar középiskola a kongregációk vadászterülete legyen. Egy memorandumban kifejlik aggodalmaikat és a törvény alapján álló kifogásaikat a kongregációk ellen általában s a zombori főgimnáziumi kongregáció ellen különben is. Hisszük, hogy ezt a memorandumot

követni fogják mások is, nem is csupán a nem katolikus, de valamennyi nem klerikális tanárnak egyöntetű állásfoglalása s akkor tán követni fogja az is, hogy kipusztul végre a magyar középiskolákból az ott ma még terjeszkedő felekezetiiség, kiszámíthatatlan előnyére az óhajtott magyar nemzeti kultúrának.

A zombori memorandum a következő:

Tekintetes igazgató ur!

Tekintetes tanári kar!

Tudomásunkra jutott, hogy az intézet ifjúságának egy részét Mária-kongregációba egyesítették. Mi, kik senki mást vallásos érzésében és vallása gyakorlásában a legkevésbé sem akarunk akadályozni, épp e lelkiismereti szabadság tiszteletéből kifolyólag sérelmesnek tartjuk ez egyesület működését.

Nem a magunk véleménye és nem a magunk véleményének védelme készítet a felszólalásra, mert hiszen feltrétt és kiforrott ember lelkiismeretének ügyeit egyéniségének legjobb meggyőződése alapján intézheti, hanem egyedül az ifjúság és az intézet jól felfogott érdeke indokolja felszólalásunkat.

Intézetünk állami intézet, melyben mindenki a maga felekezete papja által nyerhet és nyer felekezeti oktatást, de épp ezt az egyenlőséget látjuk a kongregáció által veszélyeztetve.

Sérelmesnek és hatásában hátrányosnak tartjuk elsősorban azért, mert a nemzetiségi vidékeken, hol a magyarság minden erejét a nemzeti öntudat ébresztésére és tartartására kell fordítanunk, a felekezeti különválás olyan erős hangsúlyozása, mint amelyet a kongregáció céloz, az erőket szétforgácsolja és az ifjúság kebelében olyan válaszfalakat emel, melyek őket egy szent eszmében összeforni nem engedik. Nálunk a felekezeti kérdés nemcsak lelkiismereti kérdés, hanem faj, nemzetiségi különválást is jelent és mi, kik az ellentéteket kiegyenlíteni, tette kész türelmes és minden embertársát egyformán szeretettel ölelő ifjakat akarunk nevelni, fájdalmasan látjuk az ifjúság egy részének szigorú és titkos elkülönítését oly formán, hogy ezental közös munkára alig egyesíthetjük őket.

Hová is vezetne az ilyen szellem? Mily zavaró hatással lehetne az egységes nevelésre, ha minden felekezet az iskolán kívül titkos egyesületbe csoportosulna, amihez ezek alapján kétségkívül joga is volna, mert amit egynek megengedünk, arra számot tarthat a másik is. Képzelnék csak el intézetünk kebelében egy gör, keleti vezetés alatt álló vallásos egyesületet, egy Kálmán-szövetséget, egy Luther-társaságot, egy Cionista- vagy Makkabeus-egyletet! Mily beláthatatlan károkról, mily átkos visszavonásra vezetne az elkülönödés, pedig állami intézetben mindegyik felekezetnek volna annyi jogcime az ilyen tömörülésre, amennyi a róm, katolikusoknak a kongregációra.

És ha ez egyesülés működését, alapszabályait legalább ismernők! De nem tudjuk működése célját és irányát, csak hozzávetőleg is oly kényszerítően szükségesnek találni — még ha mindez még oly nemes és önzetlen volna is — hogy ellen-súlyozhatná egyes tanulóik lelki és erkölcsi világának fejlesztésével az a mérhetetlen kárt, melyet az ifjak önzetiségében támadó egyedülenség vagy felekezeti különválás érzésének erősebb és fokozottabb kidom-borodásával csakhamar okozna.

Az egyesület titkos, tagjaitól fogadalmat vagy éppén esküt vesz ki e titkosság érdekében. Kérdjük elsősorban, lehet-e fejlődő gyermektől fogadalmat, komoly és mélyreható erkölcsi jelentőségű esküt kivenni? Hátha a gyermek vagy ifjú, kinek

lelkülete még kiforrotlan, erkölcsi éne még nem szilárd, egy pár elejtett szóval megszegi a fogadatmat, egy véletlenül kipattant megjegyzéssel ellenkezésbe jut fogadalmával vagy esküjével: — lelkükre veszik-e az alapítók a veszelty, amely az így ellenkezésbe jutó gyermeki lelket lenyegeti és annak belső békéjét, nyugalmát földulja? És miért titkos? Ha célja oly nemes, ha irányja oly nemesítő, miért kell titkolni ez üdvöt oly szigoruan? Hisz még a tanártól is esküben veszik ki az ígéretet, hogy titkos egyesületnek nem lesz tagja.

Ime kételyeink általánosságban a megalkult egyesülettel szemben.

De vannak speciális iskolai és pedagógiai ellenvéteink is, melyek szerint egyenes iskolai szabályaink pedagógiai elveinkkel és a középiskolai rendtartással jut ellenkezésbe az egyesület. Iskolai szabályaink szerint csak oly egyesület állhat fenn, melynek felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül mindenki tagja lehet. És ime egy egyesület, mely tisztán egyfelekezeti számára áll fenn, sőt még ez egyfelekezeti sem valamennyi tagja léphet oda be. Igaz, más vallású tanuló nem is akarna katolikus egyesületbe belépni, — bár elég sajnós, hogy állami intézetben par excellence katolikus egyesület is van, — de mivel indoklik és meentegetik a katolikus tanulók zömének kizárását? Nem számolnak az alakítók a gyermeki léleknek különösen e fajta megszegésségekkel szemben megnyilatkozó érzékenységével, melynek áldatlan következményeivel már a közvélemény is olyan gyakran kénytelen foglalkozni.

De ellenkezik a kongregáció és titkos volta a pedagógiai elveinkkel is. Mi egyenes, szókimondó jellemeket akarunk nevelni, kiknek szíve előtűnik nyitott könyv. És ime az egyesület tagjait titkosságra, ha nem is titkolódásra készíti, visszazsoriaja alkakiról azt, amit szívükben hordoznak. Miért? Nem közeles-e a gyanu, hogy talán nem eléggé „spruchfrei” kimondható, vagy hirdethető az, amit az egyesület célzó?

De ellenkezik a kongregáció a közoktatási miniszterium 1887. évi 715. sz. rendeletével, mely szerint a belügyminiszterrel történt megállapodás értelmében iskolai egyesületek alapszabályi jóváhagyás végett a miniszteriumhoz terjesztendő fel és ilyen egyesületek csakis önművelődési, önszegélyezési, testedzési és szórakozási célokra alakulhatnak. Ellenkezik továbbá a Rendtartás 26. pontjával, melynek értelmében iskolai egyesület üléseit csak az intézet épületében tarthatja.

Ime kételyeink és aggodalmaink a kongregációval szemben. Újól és bensőleg ajánljuk figyelmükbe ellenvéteinket. Ne emeljenek égig emelkedő válaszfalakat ifjaink lelkében; ne adjanak tápot már itt az iskolában annak az áldatlan harcnak, mely közéletünk minden ágát meddősségre kárhóztatja: a felekezeti türelmetlenségnek. Minden felekezeti papja neveljen ifjaitól igazi erkölcsös polgárokat és vallásos hazafiakat, de ne akarjon gyermekekből felekezeti érdekek szolgálatára harcosokat, az egyház részére vitelző katondat képezni, kik türelmetlenek másokkal szemben, elkülönödnék a többiekől és utják állják annak az egységes szeretetnek és munkásságnak, melyre mi minden ifjut mindenféle különbség nélkül egyaránt nevelünk.

Egy indítványt a törvényen alapuló miniszteri rendelet és a Rendtartás értelmében köteleseink megtenni. Minthogy a kongregációk alapszabályait a felsőbb tanhatóság még nem erősítette a püsköki rendelet a megerősítést nem pótolhatja: ennél fogva indítványozzuk, hogy a közoktatásiügyi miniszterium 1887. évi 751. számú rendelete értelmében a Mária-társulat meg-

alakításának ténye a társulat alapszabályával együtt legalább utólag terjesztessék fel megerősítés végett a vállás- és közoktatásiügyi miniszteriumhoz.

A zombori áll. főgimnázium nemkatolikus tanárai.

Egy nő

ki egészséges bórpalóásra tart, különösen szepől elűntetni és bájos, puha bőrt és fehér arcot akar, mozdíjon csakis **vesszőparipa** **liliumszappannal** (védjegy vesszőparipa) Bergmann & Comp, Tetschen a E gyárából. Darabja 80 fillérről kapható az összes gyórszertárakban, drogeriákban és illatszerekkereskedésekben.

Hírek.

* **Kinevezés.** Bajnai Vojnits István főispán Bács-Bodrog vármegye tiszti főorvosává dr. Thurszky Pál titeli járásorvost nevezte ki.

* **Kormányképviselő.** A vállás- és közoktatásiügyi miniszter az úvidéki gör. kel. szerb főgimnáziumban a folyó tanév végén tartandó értekezési vizsgálatok alkalmával mint kormányképviselőt, dr. Margalits Ede budapesti egyetemi rendes tanárt küldte ki.

* **Kölcsönös áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Szabó János úvidéki törvénytudó és Eckert László úvidéki járásbírói jegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

* **Városi közgyűlés.** Zombor sz. kir. városi törvényhatósági bizottsága 1911. évi június hó 3-án (szombat) délután 3 órákor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya a közgyűlés által kiküldött huszas bizottság jelentése a városi beruházások tárgyában.

* **Új ügyvéd Zomborban.** Dr. Müller János lapunk munkatársa sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát Zomborban, a Kossuth Lajos utcában (Heindhofer-féle ház, a Hirth-féle üvegkereskedés feletti emeleten nyitja meg ügyvédi irodáját.

* **Arena-Mozi.** A megyeház nőgőzti téren felépített Arena-Mozi f. hó 24-én kezdte meg előadásait. Az arena úgy külsőleg mint belseje igen csinosan van berendezve és kellemes benyomást tesz a nézőre. Képi szépek és tiszták és — ami fő — nem vibrálnak, nem kellemetlenek a szemnek. Vállalkozók megérdemlik, hogy pártolják.

* **A főkapitány intézkedése.** A főkapitány következő hirdetményt becsajította ki: Hirdetmény. M. kir. belügyminiszter urnak a köztisztaság fenntartása érdekében kinosajtott 64610—1911. számú körrendelete alapján — figyelemmel arra, hogy városunkban a múlt évben kolera esetek fordultak elő, — elrendelem, hivatalokban iskolákban, óvodákban, továbbá a koramosok, szállodások, lak-tanyák, egyesületek, nagyobb gyár vagy ipartelepek tulajdonosai, fenntartói, s oly lakházak tulajdonosai, melyekben egynél több család, lakik, — kötelesek az árnyékszéküket naponként 25%-os mészdalattal (egy kilogramm oltatlan mézre 4 liter víz) fertőtleníteni, üzleti helyiségekben és annak udvarán a legnagyobb rendet és tisztaságot fenntartani. Kötelesek az árnyékszék pöcegödreit, amennyiben még nem történt volna, 15 nap alatt, s ugyanezen idő alatt a trágyát és szemetet is kihordatni, s az olyan üzletek tulajdonosai, hol az istállóban jószág állás van, a jászlat és istállót kimeszeltetni, a hidlás alját szorgosan kitisztítani s naponként fertőtleníteni.

* **Védhimlő oltások** május hó közepétől június végéig vasárnap délután 2—4 óra között a városi kórházban fognak eszközöltetni. A főkapitány felhívja a szülőket és az oltásra kötelezettek gondozóit, hogy 1910. március 1-től 1911. február hó 28-ig született, oltásra kötelezett gyermekekkel beoltás céljából annál is inkább jelenjenek meg, mert a nyári hónapokban az oltás sikere nem oly biztos mint a tavaszi hónapokban és hogy mindazon szülőket, kik gyermekük beoltását elmulasztják, az 1887. évi XXII. t. c. 11. § a) abjában szigoruan megbünteti.

* **A Bácsmegyei orvosi szövetség** ma vasárnap délelőtt 9 órakor a megyehaza nagyszobájában tartja az évi közgyűlést. Ez alkalommal olyan általános érdeklődő közegésztügyi és társadalmi kérdések vannak napirendre tűzve, a melyek alkalmasak arra, hogy a nagyközönség figyelmét is felkeltse. Az előadások tárgya: 1. szegényügyi kérdések. Előadó: dr. Rényi József. 2. Védekezés a tuberculozis ellen. Előadó: dr. Spitzer István. 3. A megyei kórház építéséről. Előadó: dr. Róna Dezső központi igazgató főorvos. A vezetőség tisztelettel meghívja ezen előadások meghallgatására a nagy közönséget.

* **Új cukorgyárak.** Már jó ideje minduntalan újabb és újabb cukorgyárak alapításának terve merült fel. A bácsmegyei gazdák még a múlt ősszel foglalkoztak egy Bácsmegyében alapítandó cukorgyár tervével, közben a Ferencsatorna r. t. néhány bácskai és budapesti tőkés bevonásával lauszította a bácsmegyei cukorgyár tervét. Majd arról beszéltek, hogy egy, a Magyar altámasz hitelbankból, a Magyar cukoripar r. t. ből, a Deutsch Ignác és fia cégből és másokból álló érdekeltség fogja a bácskai cukorgyárt felépíteni. A Bácsmegyei Gazdasági Egyesület erre elhatározta, hogy csak azt a tervet hajlandó támogatni, amelybe őt is bevonják és amelynél a bácskai gazdák érdekeit kellőképpen figyelembe veszik. Ajában egy harmadik tervnek a híre kelt szárnyra. Latinovits Pál ny. főispán és Szécsényi Emil gróf vezetése alatt egy kizárólag gazdák ből álló érdekeltség Apatinban óhajtaná cukorgyárt alapítani, napi 8—10.000 métermázas répa földolgozására. A terv, hir szerint, már anyóra előrehaladt, hogy az alapítók a gépberendezés szállítása végett a brünni gépgyárral érintkezésbe léptek.

Sunlight Szappan

a legjobb kezességet nyújtja az iránt, hogy fehérenemünk legelőtli tönkremenjenek.

Tisztasága és jósága által a legfinomabb és leggyöngyöndesebb szövetek u. m. selyem, csipke, finomlekes mósásúra is alkalmazható.

SUNLIGHT SZAPPAN az egész világon elterjedt.

Kettős darabokban 30 fillér. Nyolcszögletű 16 fillér.

* **A Vidéki Hirlapirók Országos Szövetségének igazgató-sági ülése.** A Vidéki Hirlapirók Országos Szövetsége 1911. évi június 3-án (szombat) este 7 órakor Szabadkán a Kereskedelmi Egyesület dísztermében igazgató-sági ülést tart. Tárgysorozat: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. A felvételre jelentkező és kilépő rendes díjhátralékok törlése. 5. Segélykérelmek elintézése. 6. Az 1910. évi zárszámadások benutátása. 7. A

betegségélyező pénztár bizottságának jelentése. 8. Indítványok. — Zomborból lapunk szerkesztője, Oblát Károly, mint a szövetség igazgatósági tagja vesz részt az igazgatósági ülésen. — A „Vidéki Hírlap-írók Országos Szövetségének” örökös tagjai a következők: Tiszti Lajos (Arad), dr. Lemberger Armin (Baja), Romanecz Aladár (Bilke), Barát Armin, Móricz Pál (Budapest), dr. Király Péter, Kuthy Zsigmond, Szavay Gyula (Debrecen), dr. Setét Sándor (Eger), dr. Brájler Lajos (Fiume), Révész Sándor, Ujlaki Géza (Győr), Porcsalmy Gyula (Hajduböszörmény), Bibó Lajos (Hódmezővásárhely), Kuszó István (Kölcsvár), Köszegi József (Köszeg), Forster Rezső (Miskolc), Mayer Rezső (Nagybecskerek), Sas Ede, dr. Varadi Ödön (Nagyvárad), dr. Galambos Pál (O Bécs), Lenkei Lajos, dr. Rónaky Kálmán, Várady Ferenc (Pécs), Rébel László (Sopron), dr. Milkó Izidor, Szabados Sándor (Szabadka), Kisteleki Ede, Palócz László, Reininger Jakab, Sz. Szigethy Vilmos, Szmolleány Nándor, Tömörkény István, Ujlaki Antal (Szeged), Becsek Aladár, Betegh Pál (Székelyudvarhely), Bánfalvi Lajos (Szentes), Szücs Géza (Szolnok), Lingauer Albin (Szobathely), Kraushaar Károly, Lendvai Miklós, Oszti Andor (Temesvár), Perjessy Lajos (Versecz), Oblát Károly (Zombor). — A szövetség rendes tagjai Zomborban a következők: Bárdos Armin, dr. Briedman Andor, dr. Hegedűs József, Kemény János, dr. Matits Miron, dr. Pataj Sándor, Rácz Soma és dr. Strasser Henrik.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYNYEBBEN EMESZTHETŐ

ARZENES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR
IDEGGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ASVÁNYVÍZKEZELŐ-KEDESEKBE

* **Az Ujvidéken létesítendő állandó Dunahíd** részletes terveit és kiírás műveletét dr. Zitelenszki Szilárd műegyetemi tanár a napokban megküldte Ujvidék városának. A híd költségeihez való hozzájárulások biztosítása érdekében Matkovits Béla főispán vezetése mellett tárgyalásokat folytattak a hajózási társaságokkal, és megyei érdekeltségekkel. A megfelelő hozzájárulásokat kilátásba helyezték.

* **Tanítók nagygyűlése.** A baja-vidéki róm. kath. tanítóegyesület folyó évi június hó 6-án, Baján, a kath. legényegyesület helyiségében tartja folyó évi rendes nagygyűlést.

* **A gőzgépezézők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden június hó 11. napján d. e. fél 9 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendőek.

SALVATOR kivaló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, küszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kítőnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Raphotó ésványvíz-kereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szinye-Lipőczy, Salvatorforrás-váltalor Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

* **Ingtatlan forgalmi r. t. Szabadka,** cég alatt a Délvidéki közgazdasági bank, a Leszámitolóbank és a Hungária kendergyár r. t. új részvénytársaságot alapítottak, amely már Tolnamegyében 1800 holdas birtokot is vásárolt, amelyen egyelőre gazdálkodni fog és alkudozást folytat egy nagyobb földbirtokra. Az új pénztáratvezető elnöke Janiga János dr. orsz. képviselő, alelnöke Vojnits Gyula dr. Az igazgatóság tagjai: Kis Lajos, Tauszig Isz dr., Kriszthaber Gyula dr. (ügyész) és ifj. Dörner Márton lettek. A felügyelőbizottságba beválasztottak: Hoffmann Ferenc, Vágó vilmos és Hütter Béla.

* **Saját érdekében olvassa el! A keleti szőnyegekről.** Nagyon kevesen vannak a szundu, századokig tartó perzsa szőnyegekről lebbáberjei között is olyanok, a kik ismernek ezeknek a csodálatos művészi munkáknak azon titkát, hogy honnan merítik azoknak készítőik azt a pazar szimpompát változatosságot, a mely egy-egy szőnyegen a szemlélő elé tárul. A mai fejlettsége ezen szőnyépparnak sok-sok évszázadokra vezethető vissza. Nem akarunk most foglalkozni a Kelet ezen gyönyörű produktumainak történelmével, készítésével, válfajaival, hiszen erről köteteket lehetne írni, csupán a buja színezés eredetét, annak eltanulását akarjuk ismertetni. A keleti népek a természetből sajátították el ezen ismereteket. Lelelték a virágokról, fákról, levelekről, hiszen szimpompában olyan gazdag a Kelet. Iskoláik vannak hol a növénydekek az élővirágszirmokat, virágokat rakják füzérbe, szőnyegformába. Terveznek, keresnek új formát és színösszetételeket. Evszázadok óta persze ez igen kifejlődött és tökéletesedett. Egy gyönyörű kollekciót hozott ide Zomborba most egy keleti szőnyegkereskedő, aki az ilyen iskola legszebb példányait szerezte meg és bocsátja mérsékelt áron eladásra. Megtekinthető Spitzer Sándor divatruházában Zomborban Kosuth Lajos utca.

* **Gőzkompjárt Kalocsán.** A Gombos-Erdőd között közlekedő gőzkomp a helyére épített vasuti hid megnyitásával megszűnik. Kalocsán most mozgalom indult meg, hogy ezt a gőzkompot Kalocsára helyezték át, mert ezáltal fellendülne a Dunán túl levő vidék ipara és kereskedelme. Kalocsa és környékének vezető körei legközelebb már megkezdte a tárgyalásokat, hogy a gőzkompot mielőbb áthelyezzék Kalocsára. Másrésztől Palánka tesz lépéseket a gőzkomp elnyerésére.

* **Letartóztatott szélhámosnő.** Neu Rezsőné sorra járta Bácska közseit és mindenütt csal, szélhámoskodott. Legutóbb Topolyán járt s varrónőnek ajánkozott az uri házakba. A gyanusan viselkedő asszony feltűnt a csendőrségnek, mely előállította az asszonyt s csakhamar kiderítette, hogy veszedelmes tolvaj-nő csíptek el, akit a szabadkai ügyészséghez szállítottak.

* **Muzeumnyitás.** A Bács-Bodrog vm. történelmi társulat múzeumának régiséggyűjteménye június 28-án (vasárnap) d. u. 3-5 óráig díjtalanul megtekinthető.

* **Véres bucsu.** Ujvidékről jelentik: Az ósövéi szerb bucsun véres eset történt. A hangos ünnepnek szomorú halottja van: Marinkov Iia urszentiványi jómódú gazda, aki mulatni ment át az ósövéi bucsura. Vasárnap délután az egyik korcsmában kuglizott Marinkov. Játék közben összeszókolozott Talasin Glisa és Talasin Mihály ósövéi gazdákkal. A két Talasin érveket nem győzte a küzdelmet és ezért hazaszaladtak — késért. Otthon két éles konyhakést vettek magukhoz s visszamentek a korcsmába. Marinkov még ott volt. A két testvér rárohant, leteperre és szürkálni kezdte. A körüljárók ki akarták szabadítani Marinkovot, de Talasinék a késekkel azokat is megsebesítették. Marinkov tehetetlenül vergődött a két gyilkos kezei között. A feje, a melle, a nyaka vérzett. Az egész korcsma csupa vér volt. A küzdelem nem tartott soká. Marinkov csakhamar kiszenvedett. A gyilkos testvérpár a véres tett után menekülni próbált. Kiszaladtak a vasuti állomásra, de Zsigmond ósövéi jegyző elfogta őket. Mindkettőjüket beszállították az ujvidéki ügyésségre. A meggyilkolt Marinkovnak nagy családja van.

Kalodont
FOG-KRÉM és
SZÁJVIZ
antisepticus, kellemes ízű.
24 év óta ajánlják állandóan
orvosok és fogorvosok. ✠

* **Elítélt rétosztóelnök.** Sikoparia Gyóka a csajkás rétosztók elnöke és vezetője, a szabályai rendőri büntetőbírórság e hó 15 én felett azokért a gyűlésekért, melyeket az utóbbi időben a rétfelosztás végett egybehívott és melyek folytonos igazgatóságban tartják a csajkás rétosztók óriási tömegét. A tárgyalást Milics János szolgabíró vezette, a vádat dr. Csillag Károly tiszti ügyész képviselte. A vádlott beismerő vallomása után a bíró Sikopariát tekintve, hogy hasonló cselekményért már büntetve volt, 15 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, a vádlott azonban felebbezést jelentett be.

Milka

CSAK

ALPESÍ TEJ-, KAKAO-, ÉS CZUKORBÓL ÁLL.

SUCHARD

Egy természeti kincs. A mikor évtizedekkel ezelőtt a legnagyobb kórházakban a **Ferencz József** keserűvízzel az első kísérletekkel tetlék és sokoldalú használhatóságát tudományosan megállapították, a londoni „The Hospital Gazette” a következő véleményét mondta az elsőrangú gyógyásvány-vizről:

„A „Ferencz József” keserűvíz gazdagabb hashajtó sókban, mint az összes többi badai víz. Hatása minden alkalommal nagyon kielégítő és használata sokkal kellemesebb, mint más gyógyítószereknél általában.”

Természetes, egészséges, tisztító erejű ásványosok képezik a Ferencz József keserűvíz megbecsülhetetlen tartalmát. E gyógyvíz használata nem jár kellemetlen utóhatásokkal. A valódi Ferencz József keserűvíz ennél fogva kényes és ideges természetű betegek részére különösen alkalmas. A jobb fűszerüzletekben és az összes gyógytárakban árulsák.

* A Budavárnál elesett hősök sirjának megkoszorúzása. Az 1848/49-es Honvéd-Egyetemes Országos Egyesülete május 23-án gyászistentiszteletet rendezett a krisztinavárosi templomban, a bajtársak emlékére. Az oltár előtt ravatal volt felállítva, délszaki növényekkel és két keresztbefektetett kard, meg honvédcsakóval díszítve. A ravatal körül egy főtiszt vezetésével a Honvédménház tagjai állottak őrt. A gyászistentiszteleten, melyet Rostházi Kálmán plébános mondott segédlettel, megjelentek a vidéki Honvéd-Egyetemes képviselői és az országos központi választmány tagjai, Balogh Sándor dr. udvari tanácsos elnök vezetésével. Többek között ott voltak még Kleger József alelnök, Szegedy Maszák Hugó központi főjegyző, Greguss Lajos pénztárnok Schweidel Béla, Takács Mihály; a Honvédménház parancsnokának képviselőjében: Bideskúthy Sándor kamaras, m. kir. honvédezzredes. Az istentisztelet után kivonultak a krisztinavárosi temetőbe, a Budavárnál elesett vitéz honvédtársaink közös sirjához, hol az elnöki megnyitót követve Haypál Benő lelkész gyönyörűen elmondott beszéde, majd a honvédek nevében Szegedy Maszák Hugó főjegyző mondott megható beszédet, mire végül Vértési Károly író szívből áradó, mély gondolatokban gazdag beszéddel emlékeztet meg a honvédekről. A Hymusz elnevelése után a hazafias érzéstől áthatott közönség eloszlott.

* A délvidéki vasut r. t. a napokban tartott ülésén Latinovits Pál elnök és szavakkal ostromozta e vasut vonalain észlelhető egynémely rendellenességeket. Nevezetesen, hogy a személy szállítást közvetítő kocsik piszkosak, szinte undorkeltők, rosszul világítják, vagy éppen teljesen sötétek s hogy a vonatok késése napirenden van. Indítványára a bajok orvoslása végett feliratnak a kereskedelemügyi miniszterhez.

* A hálószobák réme, a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Lächerer Címexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Címexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Címexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Címexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy testet nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Mely ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Német Ignác gyógyszerésztárában Zombor és a készítőnél Lächerer Gyula gyógyszerésztárában Bártfán.

* A csurogi csendőrség a napokban több aszonyt hallgatott ki magzat-elhajtási bűntényben. — A főbb bűnöket letartóztaták s az illető bíróságnak átadták.

(Fővárosunk napról-napra közérdekű és nagyfontosságú intézményei között legujabban a vasipari kiállítás érdemel figyelmet, melyet a napokban nyitott meg József főherceg a városligeti iparosarnokban. Tekintetbe véve iparunk fejlődésének feltétlenül szükséges nagyhorderejű voltát, érthető az a nagyarányú várakozás mellyel egy a közvetlenül érintett valamit az általánosan érdeklődő közönség ezen kiállítást figyelemmel kíséri. Napról napra különböző módon és különböző köntösben, de szálló igéknél halljuk, hogy az iparunkat vigyél előre. Alkalmom van tehát meggyőződni róla, hogy a vasipar téren milyen eredményes munkát érlelt az utóbbi esztendő. Fényes bizonyosságot tesz erről a kiállítás terjedelme volt a mely azonban még nagyobb szabású volna, ha egy-egy sajnálatos távolmaradás nem tenne hiányossá. A motor-szakmánál egyik legkiválóbb képviselője Kállai Lajos Budapest Gyár-utca 28. nincs a kiállításon képviselve még pedig nagyon is elfogadható indokolással. A cég ugyanis nagy mértékben el van foglalva a tömeges szállításokkal. A telep és a gyár a nagyfokú munka következtében egész kis kiállításába megy s a vidékről felránduló gazdaközönség figyelmébe ajánljuk ezen látványosság megtekintését. A gazdaközönségnek ugyanis érdekében fekszik közelebből megismerni az ilyen dolgokat és csakis előnyére lehet, ha olyan hírneves helyen szerezi tapasztalatait mint Kállai Lajos gyára s adandó alkalommal ott szerez be egy motoreszélőgépet, mert hiszen Kállai Lajos motoreszélőkészletei az egész országban a leghírnevesebbeknek vannak elismerve.

(Honi iparunk újabb térhódítása. Közgazdasági tudósítónk jelentése alapján a magyar iparunk egy térhódításról tehetünk említést, amikor megállapítjuk, hogy a külföldről, nevezetesen Ausztriából beözönlő silány mérleggyártmányok behozatala évről-évre csökken. Ezen ürvendős gazdasági jelenség elérésében döntő szerepe van a közelmúltban létesített Magyar Mérleg és Gépgyár Részvénytársaságnak, mely terjedelemben nagyobb mint a Monarchia összes gyára együttvéve és ahol a mérlegekhez szükséges alkatrészek a legutolsó kis szövegig is a legmodernebb gépekkel készülnek. Vajha zsenge gyáriparunk egyéb ágainál is hasonló gyáralakításokról számolhatnánk be.

Minden seb

gondosan tisztán tartandó mert különben a legkisebb seb is nehezen gyógyuló súlyos sérüléssé fejlődik. A prágai házi kénőcs 40 év óta a legmegbízhatóbb kötésnek bizonyult. Megvédi a sebet, onyhit a gyuladást és fájdalmat, hűsítőleg hat s elősegíti a hegedést és gyógyulást.

Postai széküldés naponként.

1 dobozzal 70 fillér. Postán az összeg előleges beküldése esetén 4 doboz 3 korona 16 fillér, 10 doboz 7 korona portómótonesen. Kijelöljük a készítmény és készítő nevére ára és védjegyére, Valódi csak 70 fillérért, Főelárústója.

FRAGNER B.

csász. kir. udv. szállító gyógyszerész. — „Fekete sashoz” — Prag Kleinseite, 203. Ecke der Nerndgasse.

Kapható továbbá Török J., dr. Egger La és Egger J. gyógyszerésztárakban Budapesten és minden más gyógyszerésztárban.

(Amateur-fényképezészeknek !

Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek Moll A. cégnél (Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapítatótól 1854-ben. Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Sziklai Béla okl. táncosnár táncintézetének esti tanfolyama június 20-án nyílik meg a kath. legényegyesület nagytermében. Tandíj kezdőknek 12 kor., haladóknak 8 kor. A délutáni tanfolyam július 1-én nyílik meg. A bővebbet a falragaszok.

— A „Vasárnapi újság” május 28-iki száma szép képekben közli a legfrissebb aktualitásokat, köztül a franciaországi repülőgép katasztrófa képeit s az áldozatul esett minisztereket, a turini kiállítási sporttáncosokat, a tavaszi lóversenyt, Strauss „Rózsavagány”-jának budapesti előadását (feltűnő szép képekben). Egy közlemény a sárközi nép művészetét mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Szász Béla és Mezey Sándor verse, Kaffka Margit novellája, Rákosi Viktor regénye, Marcelle Tinayre franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: az elhunyt báró Bánffy Dezső arcképe, kép Aclim András tomesztéséről, Mahler Gusztáv és Harmat Hedvig arcképe, a budapesti katonai díjlovaglás nyertesei, tárcacikk a hétről s a rondes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negydekre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

2437 sz/kg. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Titeli járáshoz tartozó Káty községében elhalálozás folytán keresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. évi június hó 26-ig bezárólag annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembevételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 2400 korona készpénzfizetés, 25 kat. hold föld haszonélvezete és szabad lakás.

Titel, 1911. május 18-án.

Szemző János, főszolgabíró.

Nyílttér. *)

Évszázadok óta ismert

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
savanyúvíz

A dugósége

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
tényleg bevált.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és
Zs. és ifj. Heindlhoffer Róbert uraknál.

Napsugaras, gyönyörű álomkép

××× a szülőknek a gyermeke, s minden
××× erejét arra fordítja, hogy gyerme-
××× két egészségesnek és vidámnak
××× nevelje. A gyermekek azonban sok-
××× kal nagyobb mértékben ki vannak
××× téve a meghűléstől származó vesze-
××× delmeknek s éppen ezért minden
××× háztartásban ott kell lenni annak
××× az ideális speciifikumnak, a mely
××× a meghűlésnek minden fajtája ellen
××× megvéd: a Fáy-féle valódi sodeni
××× ásványpasztillának. Ez a pasztilla
××× kincse a háztartásnak és egy okos
××× anya sem nélkülözheti. Egy doboz
××× 1 kor. 25 fillérbe kerül és min-
××× denütt kapható.

Főképviselő Magyarországon és Ausztria részére:
W. Th. Gunzert cs. és k. udv. szállító, Wien,
IV. 1 Grosse Neugasse 17.

Járványok idején és minden időben
semmi sem biztosítja jobban az egész-
séget, mint a jó és emésztőképes gyomor,
meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

természetes szénsavdús ás-
ványvíz, mint föltétlenül tiszta,
kellemes és olcsó savanyúvíz;
dús szénvartartalmánál fogva nemcsak
biztos óvszer fertőző elemek
ellen, hanem a benne foglalt gyógy-
sóknál fogva kitanó szere a legkülön-
félebb gyomor- légcső és húgy-
szervi betegségeknek.

KEDVELT BORVIZ.

Főraktár Zomborban

IFJ. HEINDLHOFFER RÓBERT

fűszerkereskedő urnál.

Császárfürdő

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar
Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kőnes
hévvízi gyógyfürdő; modern berendezésű
gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- kád-
fürdők, melyek kiváló gyógyhatással hasz-
nálnak az összes reumatikus és idegbán-
talmaknál. Uszodák, hőlég- szénasavas-
és villamosvíz fürdők, és belélegzési-kura.
Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

(*) Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal
felelősséget a szerk.

Bel- és külföldi össze-
kötéseinknél fogva
ajánlunk 4 %-os alapon
legelőnyösebb feltéte-
lek mellett, előzetes
költség nélkül

törlesztéses
kölesönt

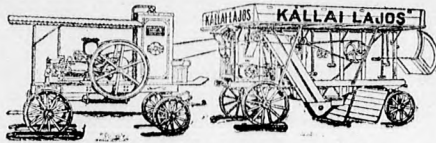
kat. holdanként 1000
koronát. A kölesön 2
hét alatt elintézhető.
Részletes felvilágosi-
tással vagy ajánlattal
levélileg vagy szóbeli
megkeresésre azonnal
díjmentesen szolgálunk
Herczeg Imre és Társa
banküzlete Budapest
VII., Erzsébet-kört 44.

Május 1-től:
V. Nádor-utca 34. sz.

„A köztudatba ment át“, hogy
csakis

KÁLLAI LAJOS motorgyára

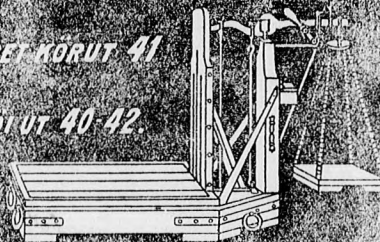
BUDAPEST, VI. Gyár-utca 28. sz.

szállítja a teljes jótállás mellett
a leghírevesebb motoroséplőgépeket
Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főrlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár!
Fontos figyelmeztetés! Kallai Lajos híreves motorgyára nem tévesz-
tendő össze más Kallai nevű cegekkel. * * *

MAGYAR
MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST

IRÓDA:
ERZSÉBET-KÖRUT 41
GYÁR:
GÖMÖR-UT 40-42.

ELSŐRENDŰ
GAZDASÁGI-KERESKEDELMI ÉS VASUT-
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KERESKEDELMÉRE

NIGRIN

(Fernoindt)

alegjobb cipőkrem

Mindenütt kapható!
A bécsi vadászati kifestőben
arany éremmel kitüntetve

irdek
felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában

H

Mélyfúrások

LAPP HENRIK-féle

Mélyfúrások, Bányatelepek és Melymávek Magyar R-T.

Arany érem,
Berlín 1907.

Iróda:
V. Batory-utca 3. BUDAPEST
Telefon 114-16.

Gyár:
X. Kőbányai-út 45.
Telefon 157-72.

A munka szakszerű kivételért még
a legnagyobb mélységű is a legmesszebb
menő szavatosság vállalattal.

Kútfúrások

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonat al

a világ legjobb fémisztítószerese

Féltáborok, gőzgépek, gőzkazánok,
motorok, sinek, szivattyúk, malomgépek,
modern transmissiók, távirtdahuzatok
minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas- és gép-
osztályánál

Budapest, V., Váci-út 88. sz.

Gépek és kazánok kölcsönbe is adhatnk.
Telefon 182-14. Sürgőnyaim „Barsol.”

A tavasz beálltával ne felejtse
Festék, Lakk, Lakkfesték, Ecset stb.
szükségeit már most

Ráczits és Czvrkusits

nagykereskedő cégnek
külön erre a célra berendezett
festéküzletében

ZOMBOR, Szentgyörgy tér 6 sz.
:: (Dr. Pavlovits-féle palota) ::
fedezni, mivel ezen cég az összes
— festékárakat —

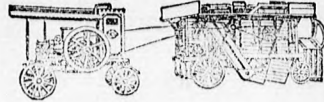
valamint az ezen szakmába vágó összes
más cikkeket nagy mennyiségben eredeti
forrásból szerzi be, s így csak ezen cég-
nél van alkalma a legjobb minőségű árut
aránytalanul olcsó áron

bármily csekély mennyiségben beszerezni.
Ha tehát szüksége van bármennyi:
vegyi és földfestékre, finom, saját

örlési tiszta olajfestékre, finom, finomabb
és legfinomabb **Borostyán padlófestékre,**
rögtön száradó legfinomabb **Linoleum**
padlólakkk festékre, finom **Parquet fény-**
mázra és viaszra, ugyszintén finom
Hintőfénymázakra bármily minőségben,
az összes többi fénymázakra, bármely
munkához, a legjobb minőségű **mázoló,**
festő és egyéb ecsetekre, valamint kerti
vasbutorok festéséhez szükséges **Emeil-**
Lakk festékekre eddig nem létezett jó
minőségben, — valamint ha szüksége van
bármely néven nevezendő: **Fertőtlenítő**
szerekre, **Kátrányra,** vagy **Karbolineum-**
ra, ugy forduljon a legnagyobb bizalom-
mal cégünkhez, mert ily módon sok pénzt
és fáradságot megtakaríthat magának.

Iparos uraknak gyári árak.
Megtisztelő látogatásért kérve, jegyzünk
kiváló tisztelettel **Ráczits és Czvrkusits**
nagykereskedők.

Motorok!

Legjobb, legmegbízhatóbb üzemű
benzinmotorok, cséplőkészletek, ben-
zinmotoros magánjárók, eredeti svéd
nyersolajmotorok és szívógázmotorok
kedvező fizetési feltételekkel, több
évi jótállással kaphatók:

Karczag Testvéreknél

Budapest, V., Aulich-u. 7.

Árjegyzék és költségvetés
ingyen és bérmentve.

7823. sz. 1911.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Pünkösdi

országos vásár

folyó évi június hó 1-től bezárólag
június hó 5.-éig fog megtartatni.
Temesvárott, 1911. évi május hó 18.-án.

A város főkapitányságától:
BEÉ FERENC,
főkapitány.

Figyelmeztetés! **Hasított körmű**
állatok (szarvasmarha, sertés, juh) felhaj-
ása ezen vásár alkalmával **nincs meg-**
engedve. — A lóvásár azonban
megtartatik.

Bánati ló-, gyümölcs-, mezőgazdasági,
kereskedelmi- és iparvásár.
(Utánnyomás nem díjaztatik.)

2352/kig. 1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye palánkai járá-
sához tartozó Opalánka községében ujon-
nan rendszeresített második segédjegyzői
állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmozása: a községi
pénztárt terhelő évi 1300 korona fizetés.

Akik ezen állást elnyerni óhajtják,
kötelesek az 1888. évi I. t. c. 6. §-a, illetve
az 1900. évi t. c. 3. §-ában előírt képesi-
téseket, valamint eddigi alkalmaztatásukat
igazoló okmányokkal felszerelt kérvényü-
ket legkésőbb **folyó évi június hó**
5-ik napjáig bezárólag hozzám be-
nyújtani.

A választás megtartása iránt később
fogok intézkedni.

Palánkán, 1911. évi május hó 18.-án.

ZSIGMOND,
főszolgabíró.

SZLIÁCS acélfürdő

Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás.
Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső
használatra.

Idény május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok,
hátgerinc és idegbajok, bontulás ellen, átsonyvedett
betegség és erős munkásság után

Mint fürdőorvos **Dr. NÁDOSY ISTVÁN** hiv. fürdő-
orvos működik. Utazás Bácsból 9 óra, északról
Oderbergen át 5 óra, délről Budapesten át szintén
5 óra. — Szliácsra vonatkozó falragaszok minden
nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve.
Kimerítő felvilágosítás és prospektust utazás
valamint lakás árkezdvezményről az elő- és utóidény-
ben stb. ad a **Fürdőigazgatóság,**

Szliácsoson (Zólyom megye.)

GLEICHENBERG

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

Fölülmulhatatlan értékkel a légzőszervek minden betegségénél.

Világhírű gyógyforrások.

Felvilágosítás és prospektus a fürdő-
igazgatóság által GLEICHENBERG.

Lapunk nyomdájában

TANONC

születéssel

felvétetik.

ÓVÁS! Société des Papirs Abadie.

Mivel utóbbi időben különböző **után-**
zatok hozattak forgalomba, a mi elismert
és kedvelt hüvelyjegyünkől

RIZ ABADIE

(Riz doré) kérjük igen tisztelt vevőinket
pontosan az **Abadie** névre figyelni,
amit az utánzatoknál különböző más sza-
vakkal pótolni igyekeznek. **Mi óvjuk**
kevésbé jó minőségű után-
zatoktól, miután mi ezen utánzatok el-
len minden törvényes eszközökkel fogunk
fellépni. Sociéte des Papirs Abadie.

„Mi-lit? — Papa megengedte! Hisz' valódi
JACOBI-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek
fadobozban!”

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Feldman Nándor és Társa

bank-üzlete

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 50.

Első Magyar Általános Biztosító Társ.
kerületi főigénynöke.

Kölesönök vidéki takarékpénztári részvényekre és egyéb tőzsdén nem
jegyzett papirokra a legmagasabb összegig, a legelőnyösebb feltételek
mellett. Reál és személy-jógu győgszertárak vételének finanszírozása;
törlesztéses- és egyszerű jelzálog-kölesönök, építési, tisztviselői-köl-
csönök; értékpapírok, tőzsdéi árfolyamon; állami-, városi-szubsvenciók
eskomptálása; kölesönök, haszonélvezettel és járadékkal terhelt ingat-
lanokra. Elsőrangú referenciák. Felvilágosítás díjmentes.
Magyar és német levelezés. Telefon szám 21-10.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását (lútteti fel). A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májgáttalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, a jeles háziszernel-bővizdek óta mindig nagyobb elterjedést szorított. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle sós-borszesz” nevezetesen mint fájdalomest-lapító bedürzsölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 Allér. Öt darab 1 korona 80 Allér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszéküldeés:

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta utánvétel mellett teljesítettek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Kötélverő

ügyes segédek felvételnek.

Cim: J. WEISZ MÓR és FIA

Nagyvárad, Kossuth-utca.

Olcsó tűzifa.

Apatinban a Weinspitzen

a főhercegi uradalom faraktárában mindenkor mindenféle

olcsó tűzifa kapható.

HUNGARIA- fürdő ZOMBOR.

Bérlő: Germann I.

Gőzfürdő:

Uraknak naponta reggel 5-től 10-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fel 2-től 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével, használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandó friss víz.

tablettákban
20 drb. K 1-20.

Minden Tablettára az ASPIRIN szó van rábélyegezve.

Valódi Aspirint vásárolunk eredeti

Farbenfabr. v. F. Bayer & Co., Elberfeld u. Leverkusen b. Mühlheim/Rh.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziszér, mely már sok év óta legjobb bedürzsölésnek bizonyult köszvényel, oszánál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1-40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Egy nagy aranyozott keretű

tükör

helyszüke miatt félfáron eladó.
Raktár utca 5. sz. alatt.

Előpaták gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmáknál, máj- és lépajóknál, köszvény és csuszál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknel. A nagyhirű előpatáki gyógyvízke orvosi javaslat szerint ivása, összekötte a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (neuheimi) fürdők, vizgyógyintézetűi kezelés, masszáz, svédorna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idény:

május 15-től szeptember 15.

Va-uti Állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az első és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedinnek felétendők, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpatáki ásányvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz használható és ellátás és ültöz, Lelmes, ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egy millió palacknál több kerül forgalomba. Széküldeési hely: Előpaták, de kapható a legtöbb városban és nagyobbn kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

1514/1911.

Pályázati hirdetmény.

Vaskut községben véglegesen megüresedett és 600 kor. előleges havi részletekben fizetendő javadalomazással ellátott irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek. Felhívom ennél fogva a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerien felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi június 25-ig adják be.

Baja, 1911. május 17.

Vojnich Máté
főszolgabíró.

Rechnitz József

≡ fővárosi tánctanár ≡

tánc- intézete

Zomborban, a „Vadászkürt” szálloda éttermében 1911. évi július hó 1-én, szombaton nyilak meg.

! Legelőkelőbb színvonalon levő táncművészeti tanintézet. !
! Aesthetikai és plastikai testképzés. !
! Francia módszer és kiváló lelkiismeretes oktatás.

Speciális boszton oktatás.

Beiratkozni lehet június 20-tól kezdve a „Vadászkürt” szállodában naponta délután 4 órától 7 óráig.

Az első összgyakorlat (ismerkedési estély) július hó 2-án tartatik meg.

Kiváló tisztelettel Rechnitz József.

Budapesti belvárosi táncművészeti táncintézete IV. ker., Egyetem-tér 5. I. emelet, gróf Andrássy-palota.

Uj cukrászda!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy a

Kossuth Lajos-utca 11. szám alatt

uj cukrászdát

— rendeztem be, melyet —

f. é. június hó 1-én megnyitok.

Legyen szabad ezen alkalommal ama kiváló gyakorlatra hivatkoznom, melyet a legelőkelőbb cukrászdákban évek óta szerzetem. Ezen körülmény biztos garanciát nyújt arra, hogy nagyrabecsült vendőim legkényesebb igényeit is ki fogom elégíteni. Már előre is biztosítom a t. közönséget a legtisztább és legelőkelőbb kiszolgálásról, továbbá, hogy készítményeim a legfinomabb anyagból a legújabb módszer szerint készülnek.

Reményem, hogy tisztelt vendőim megelégedését ki fogom érdemelni.

Lekodalmakra, keresetlőkre stb. Kuncpélyekre rendeléseket elfogadok.

Nagyrabecsült támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Ugy József,
villanyerőre berendezett cukrászdája.

Falcione

gőz- és kád-fürdő Zombor.

Ujjonnan berendezett pihenő.

Utaknak naponta reggel 5 órától déli 1 óráig. Szerden reggel 5-9 óráig. Hölgyeknek naponta déltől 1/2 2 órától 6 óráig. Szerden délelőtt 9 órától este 6 óráig hölgy óra.

Este eső zuhany 40 filléért 6 órától 8 óráig.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

HORVÁTH BÉLA,
a Falcione-fürdő bérője.

Fenyvesi Sarolta

űzőkészítő Bajáról
május 29. Zomborban lesz.

Mélyen tisztelt vevőit, kívánságukra lakásokon felkeresi megrendelés felvétele végett; eziránt szives intézkedést címére Bajára vagy Hirtl János ur címére Zomborra kér.

Kifőzde áthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy az „Ipartestületben“ volt

NAGY

kifőzdesemet

a Falcione-fürdőbe (I. emelet) helyeztem át és továbbra is vezetni fogom. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok ::
mély tisztelettel

Horváth Béláné,
volt Ipartestületi kifőzőnő.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól! Valódi Stern-Marke védjegyű.

Thomassalak
a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

Hamisítás-tól szigorúan óvakodjunk. Minden zsák tartalomjelzősül van ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomaspohsphaifabriken Berln, vezérképviseelője Budapest, VI., Andrássy-út 49.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

A magy. kir. államvasutak MENETRENDJE

Érvényes 1911. május 1-től.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors) 7:45 12:50, d. n. 2:20, 3:20 (gyor), 6:05 10:10
Zomborról Szabadkára reggel 5:05, 8:09 (gyor) 11:20, 4:25 (gyor) és este 8:56 6:30.

Szabadkáról Zomborra reggel 5 órakor, 10:25 12:10, 4:25 (gyors) és 7 órakor.
Zomboról Csécsére reggel 6:55, 12:11, délután 3:41, 8:41 (gyors)

Gombosról Zomborra reggel 7:19 (gyors) 10:52 délután 3:31 és 7:45
Zomboról Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel, és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborra 3:44 reggel, 9:10 reggel és 2:33 délután.

Zomboról Újvidékre reggel 2:30 és 6:51 órakor és délután 3:45 órakor.

Újvidékről Zomborra reggel 2:17 és 7:51 órakor és délután 1:55 órakor.

Zomboról Birtáról reggel 4:10, 6:45 órakor, délután 12:30 és 4:25 órakor.

Birtáról Zomborra reggel 4 és 7:22 órakor délután 1:15 és 5:15 órakor.

Újvidékre Tiszebe reggel 6:54 és délután 5:25 órakor.

Tiszeről Újvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órakor.

Hegyes-Feketehegyről Palánkára reggel 7:10 délután 3:20 és 7:47 órakor.

Palánkáról Hegyes-Feketehegyre reggel 3, 8:18 és délután 2:35 órakor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:37, 11:43 és délután 1:38 órakor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:26 és délután 1:10 órakor.

Szabadkáról Bajáról reggel 5:05, 10:36, délután 2:20 és 7:25 órakor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:17, 10:24, délután 4:40 és 7:32 órakor.

Baja-Bácskáról reggel 7:14, 12:41, 4:23 és este 9:25.
Birtáról-Birtára reggel 4:20, 9:38 reggel, 3:50, 6:50 délután.

Óbecséről Újvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:25 órakor.

Újvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:33 órakor.

Hafasról Bácskára reggel 3:46, délután 12:17 és 6:17 órakor.

Bácsalmásról Hafásra reggel 3:42, déli 12 és este 9:00 órakor.

Bácsalmásról Regőcsebe reggel 6:20, délután 3:30 és 6:45 órakor.

Regőcseől Bácsalmásra reggel 2:25, 9:40 és délután 6:45 órakor.

Szabadkáról Újvidékre reggel 5:20, 10:30 (gyors), délután 1:47, 5:35 és 6:48 órakor (gyors).

Újvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors) 10:40, délután 4:29 (gyors), 7:22 órakor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órakor, délután 1:50, 6:53, 8:35, 11:05 órakor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:20, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órakor.

Szabadkáról Csécsére Újgombosra 4:42 reggel 3:23, 7:17 órakor.

Újgombosról Csécsére Szabadkára 3:05, 11:03 reggel 4:03 órakor.

Szegedről Zomborra 4:20, 1:54, Zomboról Szegedre 6:00, 8:00

Újgombosról Óbecsére—Palánka 4:58, 8:00 reggel

Újpalánka—Bácskára—Újgombos 5:00 reggel, 12:53, 5:33 d. n.

RUSZÁNDÁ GŐZKÁD-FÜRDŐ

bármely más nemzetközi fürdőt is felülmúl.

Vasuti, posta és távirat-állomás
Dél-Magyarország, Mezőcsanak (Torontálmező.)

Nyitva május hó 15-től szeptember 15-ig.

Négy modernül berendezett 74 szobából álló szállodával.

fürdőn orvosi szaktekintélyek rendelkez-

és alvaja: Köszvény, idült ízületi rheuma, scrophulozis minden alakjában, kenőgyógyimódnak előírt bőrbetegségek, proctitis és prurigoiban, vérzésben szenvedő bőrbetegségek, esont-bántalmak, Chloro-Necrosisok és idült luos bántalmaknál is bizonyos gyógyt. Kétféle jó magyar konyha, valódi hamisítatlan csokoládé és zongorásajm, tekeaszal és tokopálya, nagy, virágos és ártayékos park padokkal, naponta előnyag, renyenyta a k. Prospektust kívánatra díjtalanul küld a.

FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Schamburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlandcement és mészművelei

Kereskedelmi igazgatóság:

PECS, Indóház-utca 42. sz.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

:: portlandcement ::

és **fehérmész gyártása,** valamint géppel zuzolt **kavics** és **nyers mész** előállítás

Évi termelés 500000 q portlandcement, 120000 q fehérmész, 800000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minőségű mindennapi a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló :: minőségét szavatolunk. :::

Pontos és gyors kiszolgálás!

A hölgyek tudják legjobban, mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr állapotára, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-CRÈME

Az egyedüli szer, mely 5-6 szor használat után biztosan eltávolítja kitérészeket, pattanásokat, mitesztet, szepöket, mélyjoltokat, ráncokat és az arcbőr fahéját, fűtött és fahéját.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan páratlanul és csodás arc-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 K

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen győp. szepész Aradon.

Saját érdekében olvassa el!

DISZITSD OTTHONOD!

☛ Jelenleg mindenkinek alkalma lesz otthonát diszíteni! ☚

A t. közönség figyelmét el ne kerülje kirakatom megtekintése. Valódi perzsa szőnyegek is becserélek.

Figyelem!

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a MAGAZIN ORIENT

☛ valódi ☚

perzsiái szőnyegekkel

Konstantinápolyból Zomborba érkezett s áruai nálam lesznek kiállítva. Ezen

SZŐNYEGKIÁLLÍTÁSRA

illetve annak megtekintésére felhívom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives figyelmét. El ne mulassza senki eme remek dolog megtekintése után

szükségletét beszerezni.

A kiállítás csak 5-6 napig tart.

Fizetési kedvezményeket is nyújtok.

Tisztelettel

☛ Spitzer Sándor ☚

divatáruháza.

Zomborban, Kossuth Lajos-utca.

Valódi perzsa antik szőnyeget készpénzen megveszek.